

Ομιλία της Πρέσβευς του Κράτους του Ισραήλ, κας Ιρίτ Μπέν-Άμπα, στην εκδήλωση για την Παγκόσμια Ημέρα Μνήμης του Ολοκαυτώματος (Θεσσαλονίκη, 29 Ιανουαρίου 2019)

Κυρία Υφυπουργέ,

Κύριε Περιφερειάρχα,

Κύριε Δήμαρχε,

Μέλη του Ελληνικού Κοινοβουλίου,

Κύριε Πρέσβη της Γερμανίας,

Κύριοι Πρόξενοι,

Κύριε Πρόεδρε της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης και του ΚΙΣ,

Αγαπητά μέλη των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων Ελλάδας.

Κυρίες και Κύριοι,

Πριν ξεκινήσω, πρέπει να αναφέρω πόσο σοκαρίστηκαν στο Ισραήλ από την βεβήλωση του Μνημείου του Ολοκαυτώματος στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, την παραμονή της Παγκόσμιας Ημέρας Μνήμης του Ολοκαυτώματος.

Το Ισραήλ στέκεται στο πλευρά της Ισραηλιτικής Κοινότητας Θεσσαλονίκης και όλων των Ισραηλιτικών Κοινοτήτων στην Ελλάδα και παγκοσμίως.

Σήμερα στις 27 Ιανουαρίου, σηματοδοτείται η επέτειος της απελευθέρωσης του Αούσβιτς πριν 74 χρόνια. Οι πύλες της κολάσεως άνοιξαν εκείνο το μεσημέρι το 1945. Το Αούσβιτς, η

βιομηχανία θανάτου, έχει γίνει το σύμβολο του Ολοκαυτώματος, το σύμβολο του κακού και της απόλυτης βαρβαρότητας, το χαμηλότερο σημείο στην ιστορία της σύγχρονης ανθρωπότητας. Το στρατόπεδο ήταν σκεπασμένο με χιόνι, και οι λιγοστοί επιζώντες, σκιές ανθρώπων, περιπλανιότουσαν σαν απεγνωσμένοι και πεινασμένοι, μη γνωρίζοντας τι να κάνουν. Για τους Ναζί ήταν απλά αριθμοί, τίποτε άλλο.

Ο Πρίμο Λέβι δήλωσε ότι ουδέποτε δεν ταπεινώθηκε και εξαθλιώθηκε ξανά η ανθρώπινη συνείδηση όσο στα ναζιστικά στρατόπεδα. Οι άνθρωποι αυτοί δαιμονοποιήθηκαν, αφαιρέθηκε η ανθρώπινη υπόσταση και η αξιοπρέπειά τους και δολοφονήθηκαν βάσει των παρανοϊκών σχεδίων των Ναζί. Εξι εκατομμύρια Εβραίοι, άνδρες, γυναίκες, ηλικιωμένοι και βρέφη χάθηκαν σε αυτό το έγκλημα, μόνο επειδή ήταν Εβραίοι, μεταξύ των οποίων και ένα εκατομμύριο παιδιά. Αυτές οι θλιβερές στατιστικές, που αναφέρονται συχνά, δεν μπορούν να αποτυπώσουν πλήρως την καταστροφή, την Σοά των Εβραίων. Το Αούσβιτς έγινε το σύμβολο του Ολοκαυτώματος των Εβραίων.

Θυμόμαστε και δεν θα λησμονήσουμε. Χαραγμένοι στην μνήμη μας είναι όλοι εκείνοι που άκουσαν τις κραυγές των ανθρώπων βασανισμένων μέχρι θανάτου και δεν έδωσαν χείρα βοήθειας. Εκείνοι που γνώριζαν ότι συντελείται μια μαζική δολοφονία ανθρώπων, και σιώπησαν. Εκείνοι που ενώ μπορούσαν να τους

διασώσουν, αποφάσισαν να γυρίσουν την πλάτη τους στους συνανθρώπους τους. Θυμόμαστε τους συνεργάτες των Ναζί, εκείνους που επωφελήθηκαν δίνοντας πληροφορίες για τα κρυσφήγετα εων Εβραίων, εκείνους που πήραν τις περιουσίες των Εβραίων, τα σπίτια, μαγαζιά, τις αποθήκες και τα έργα τέχνης των φίλων και γειτόνων τους. Αυτές οι πράξεις βρίσκονται βαθιά χαραγμένες στην συλλογική μας μνήμη. Τελικά η αλήθεια θα λάμψει. Τα ιστορικά γεγονότα δεν μπορούν να διαγραφούν και να αλλοιωθούν. Οι αρνητές του Ολοκαυτώματος δεν θα καταφέρουν να διαστρεβλώσουν τη μνήμη και οι ιστορικοί δεν θα ξαναγράψουν την ιστορία.

Κυρίες και Κύριοι,

Από τον Μάρτιο μέχρι τον Αύγουστο του 1943, το μεγαλύτερο μέρος της Ισραηλιτικής Κοινότητας της Ελλάδας εκτοπίστηκε στο Αούσβιτς και μεταφέρθηκε αμέσως στους θαλάμους αερίων. Ένα πλοίο περισυνέλεξε τους Εβραίους από τα Δωδεκάνησα στις αρχές του 1944, κάνοντας στάση ακόμα και στα πιο απομονωμένα νησιά όπου ζούσε ακόμα και ένας μόνο Εβραίος. Καμία άλλη Εβραϊκή Κοινότητα στην Ευρώπη δεν εξοντώθηκε και σβήστηκε τόσο γρήγορα από την ιστορία της Ευρώπης όσο εκείνη της Ελλάδας. Το 90% αυτής της ιστορικής κοινότητας, με ιστορία εκατοντάδων χρόνων, που συνέβαλε τόσο πολύ στην κουλτούρα και τον

πολιτισμό αυτής της θαυμάσιας χώρας, χάθηκε στα στρατόπεδα. Ελάχιστοι επέστρεψαν. Όταν οι Έλληνες Εβραίοι εξεγέρθηκαν στα στρατόπεδα το 1944, στην πλέον διάσημη εξέγερση των σόντερκομαντο, τραγουδούσαν τον εθνικό ύμνο. Ήταν πιστοί πολίτες αυτής της θαυμάσιας χώρας. Πολέμησαν στους πολέμους απελευθέρωσής της. Πάντως ένιωθαν ότι ήταν πρωτίστως πολίτες της Ελλάδας, όπως και σήμερα.

Η γενιά των αυτόπτων μαρτύρων χάνεται γρήγορα. Η άρνηση του Ολοκαυτώματος γίνεται δημοφιλής. Ο αντισημιτισμός αναβιώνει στην Ευρώπη και πέρα απ' αυτήν. Το κόμμα AfD στην Γερμανία, η Χρυσή Αυγή στην Ελλάδα και το Κόμμα της Ελευθερίας στην Αυστρία αντικατοπτρίζουν την πρόσφατη ιστορία μας.

Πρόσφατη δημοσκόπηση που διερνήγησε το CNN σε διάφορες ευρωπαϊκές χώρες εκτός Ελλάδας, έδειξε ότι 74 χρόνια μετά την Σοά, 1 στους 5 νέους στη Γαλλία μεταξύ των ηλικιών 18 έως 34 δεν είχε ακούσει ποτέ για το Ολοκαύτωμα. Στην Αυστρία, την χώρα όπου γεννήθηκε ο Χίτλερ, το 12% των νέων δεν έχει ακούσει ποτέ την λέξη Ολοκαύτωμα. Το εν τέταρτο των ερωτηθέντων δήλωσαν ότι οι Εβραίοι έχουν υπερβολική επιρροή στις επιχειρήσεις και στα οικονομικά. Αυτά η τάση σοκάρει.

Τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης παγκοσμίως βρίθουν από ρητορική μίσους και αντισημιτισμό. Από την Ασία μέχρι την Λατινική Αμερική, το μίσος εναντίον των Εβραίων είναι και πάλι ανεξέλεγκτο.

Η επίθεση κατά της Συναγωγής στο Πίτσμπουργκ αποτέλεσε μια νέα υπενθύμιση ότι οι Εβραίοι είναι θύματα του μίσους παντού. Το συμβάν στο Πίτσμπουργκ συνέβη στην Αμερική τον Οκτώβριο του 2018 και όχι στην Ευρώπη πριν 75 χρόνια. Στην Ελλάδα, σημειώθηκε μια αύξηση αντισημιτικών κρουσμάτων το 2018. Τα Μνημεία του Ολοκαυτώματος στην Θεσσαλονίκη βεβηλώθηκαν 5 φορές, φέτος. Η τελευταία βάρβαρη βεβήλωση συνέβη πριν μόλις δύο ημέρες. Επιπρόσθετα, κάποιοι έσπασαν τάφους στο Εβραϊκό Νεκροταφείο Αθηνών, προκλήθηκαν ζημιές στο Μνημείο του Ολοκαυτώματος στην Αθήνα, κλπ.

Ευχαριστούμε την Κυβέρνηση της Ελλάδας για όλες τις αυστηρές δηλώσεις καταδίκης αυτών των συμβάντων αλλά θα επιθυμούσαμε να ακούσουμε επίσης και τη μεγάλη κατακραυγή από την ηγεσία της Ορθόδοξης Εκκλησίας και από την κοινή γνώμη όταν συντελούνται τέτοια γεγονότα.

Κυρίες και Κύριοι,

Προκειμένοι να αποτρέψουμε την επανάληψη της βαρβαρότητας της Σοά, εμείς οι επόμενες γενιές πρέπει να συνεχίσουμε να εξιστορούμε τα γεγονότα, να προωθούμε την εκπαίδευση με ομιλίες,

ντοκυμαντέρ και επισκέψεις στα στρατόπεδα. Η ευθύνη να θυμόμαστε και να μην ξεχνούμε, φέρει και την υποχρέωση να ερευνούμε και να κατανοούμε τα αίτια της κακίας του Ολοκαυτώματος. Να κατανοήσουμε πώς συντελέστηκε το χειρότερο έγκλημα στην ιστορία. Η υποχρέωση της μνήμης συνεπάγεται και την ολομέτωπη σύγκρουση με όλες τις εκφάνσεις του αντισημιτισμού και του ρατσισμού εδώ στην Ελλάδα αλλά και σε όλο τον κόσμο. Οι διαμορφωτές της κοινής γνώμης θα πρέπει να καταπολεμήσουν σθεναρά την νεο-Ναζιστική ρητορική και όλες τις εκφάνσεις μίσους, ιδιαίτερα στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Ακροδεξιά κόμματα εξαπλώνονται σε όλη την Ευρώπη. Κάποια κερδίζουν την υποστήριξη των ψηφοφόρων τους χρησιμοποιώντας δηλητηριώδη νεο-Ναζιστική ρητορική. Όλα αυτά συμβαίνουν σε λιγότερο από έναν αιώνα μετά το Ολοκαύτωμα, εδώ στην καρδιά της Ευρώπης. Οι αρνητές του Ολοκαυτώματος και οι αντισημίτες έχουν ακόμα ένα κοινό. Πρέπει να είμαστε σε εγρήγορση και να μην επιδείξουμε εφησυχασμό σε καμία αντισημιτική ομιλία και πράξη. Κλείνοντας, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον Πρόεδρο της Ελληνικής Δημοκρατίας, κ. Προκόπη Παυλόπουλο, τον Δήμαρχο, κ. Ιώαννη Μπουτάρη και τον Πρόεδρο του ΚΙΣ για την εξασφάλιση όλων των αναγκαίων αδειών για την κατασκευή του Εβραϊκού Μουσείου του Ολοκαυτώματος σε αυτή την πόλη, καθώς και την Κυβέρνηση της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας για την δική της

υποστήριξη. Θέλω επίσης να ευχαριστήσω την Υφυπουργό, κυρία Κατερίνα Νοτοπούλου για την υιοθέτηση της απόφασης πριν μερικές ημέρες δίδοντας οδηγίες σε όλους τους σχετικούς θεσμούς της Θεσσαλονίκης να διαγράψουν την διαταγή που επιβλήθηκε κατά την διάρκεια της Ναζιστικής Κατοχής που απαγορεύει σε Εβραίους να είναι μέλη των οργανώσεών τους. Πρόκειται για μια έγκαιρη απόφαση και σημαντικό ορόσημο για την αποκατάσταση της εβραϊκής ιστορίας αυτής της θαυμάσιας πόλης.

Στην μνήμη των αποθανόντων, θα ήθελα να απαγγείλω μια εβραϊκή προσευχή μνήμης για τα θύματα του Ολοκαυτώματος: Κριτή της Γης, παρακαλώ θυμήσου τα ποτάμια αίματος που κύλησαν σαν το νερό, το αίμα των πατεράδων και των γιών, το αίμα των μητέρων και μωρών τους. Είθε η μνήμη των θυμάτων του Ολοκαυτώματος να χαραχθεί στις καρδιές μας για πάντα. Να ενωθούν οι ψυχές τους με τον δεσμό της ζωής.

Ευχαριστώ.